

ÖSTERÅSEN [Y 49]

Motivering

Sanatoriemiljö, socialhistoriskt intressant sjukhusanläggning med park från 1901, uppfört som ett av Oscar II:s jubileumssanatorier.

Uttryck för riksintresset

Huvudbyggnaden bestående av fyra envåningspaviljonger länkade till en central byggnadskropp, ritad av Fredrik Liljekvist. Österåsen var till skillnad från andra jubileumssanatorier uppfört i trä.

Österåsen var i stort sett självförsörjande med egen vattenkälla, djurhållning, stora grönsaksodlingar, eget bageri och tvätteri t.ex.

Personalens bostäder låg inom området, överläkaren närmast huvudbyggnaden och systrarna hade sina rum på avdelningarna.

Ligghallarna är karaktäristiska inslag för sanatoriemiljön här skedde vilan utomhus, en primär del av behandlingen.

Riksintresset berättar om en tid då tuberkulosen beskrevs som landets största fiende och om hur livet för patienter och vårdpersonal såg ut i en miljö skild från samhället både geografiskt och socialt.

Originalkarta © Lantmäteriet

Miljön berättar om hur den rådande behandlingsterapin såg ut med vila, näringsriktig mat och motion som de viktigaste delarna. Promenadstigarna är noggrant planerade med väl avvägda stigningar.

Stigarna leder fram till utsiktsplatser med storslagen utsikt och med långa siktlinjer ned över Älvdalslandskapet. Utsiktsplatserna ansågs höja patienternas trivsel och skulle uppmuntra till de viktiga promenaderna.

Hårnålstallen och Majblomstallen symboliserar människorna i riksintressets berättelse, de som behandlades och levde här.